

به نام او که هم درد است و هم درمان

هیسترکتومی

شماره تلفن تماس : ۰۳۴۳۳۳۲۱۹۹۱

شماره دورنگار : ۰۳۴۳۳۳۱۲۱۴۵

آدرس: میدان خواجه، بلوار ۲۲ بهمن چهارراه اول

کدسند: NO-BR-21

تهیه و تدوین: اعظم تیرافکن - واحد آموزش

منبع: زنان و زایمان ویلیامز

هیسترکتومی : در واقع نام علمی عمل جراحی برداشتن رحم در زنان است . این جراحی ممکن است به دلایل مختلف زیر انجام شود:

- ۱- فیبروئیدهای رحم که باعث مشکلاتی از قبیل درد خونریزی میشود.
- ۲- پرولاپس یا افتادگی رحم که باعث جابجایی رحم از موقعیت طبیعی خود میشود.
- ۳- سرطان رحم ، دهانه رحم یا تخمدان ها .
- ۴- بیماری آندرومتروزیس که در آن سلول هایی مشابه با سلول های رحمی در بافت های مجاور مانند تخمدان ها رشد میکند.
- ۵- خونریزی های غیر طبیعی واژینال.
- ۶- دردها و التهابات مزمن لگنی .
- ۷- ضخیم شدن دیواره رحم.

-عموما عمل جراحی برداشتن رحم به غیر از موارد ابتلا به سرطان ، تنها زمانی توصیه میشود که سایر روشهای غیر تهاجمی درمان نتیجه ای به همراه نداشته باشد انجام می شود .
بعد از انجام هیسترکتومی فرد قادر به باردار شدن نخواهد بود.

انواع عمل جراحی برداشتن رحم:

بسته به عارضه ای که بیمار دچار آن شده است ، عمل برداشتن رحم ممکن است یا به صورت کلی باشد یا تنها بخشی از رحم برداشته شود .

۱- هیسترکتومی سوپرسرویکال یا ساب توتال: در این جراحی فقط بخش فوقانی رحم برداشته میشود و دهانه رحم حفظ میشود .

۲- هیسترکتومی کامل که در آن کل بافت رحم و دهانه رحم برداشته میشود.

- هیسترکتومی رادیکال : در این جراحی کل بافت رحم ، بافت های اطراف رحم ، دهانه رحم و بخش فوقانی واژن برداشته میشود . این نوع هیسترکتومی تنها زمانی انجام میشود که فرد در مراحل پیشرفته

سرطان رحم یا دهانه رحم قرار داشته باشد انجام میشود.

جراحی برداشتن رحم در زنانی که در سن باروری هستند:

- اگر در زنان زیر چهل سال در طول جراحی برداشتن رحم ، تخمدان ها نیز برداشته شود، یائسگی زودرس اتفاق می افتد .
- این به آن معناست که ترشح هرمون های جنسی متوقف میشود و در نتیجه آن ، مشکلاتی از قبیل کاهش شدید میل جنسی، خشکی واژن ، احساس گرگرفتگی ، عرق کردن وسایر علائم یائسگی ایجاد میشود.
- زنانی که دو تخمدان آن ها در هیسترکتومی برداشته میشود، معمولاً" درمان های جایگزین هورمونی دریافت میکنند تا از درگیر شدن آن ها با علائم یائسگی زودرس در نتیجه توقف تولید استروژن جلوگیری شود .

روش های مختلف جراحی برداشتن رحم:

بسته به میزان تجربه جراح، دلیل انجام عمل برداشتن رحم و شرایط عمومی جسمانی بیمار ، ممکن است پزشک روش های مختلفی برای برداشتن رحم استفاده کند . روش برداشتن رحم تا حد زیادی روی روند بهبودی و تکمیل دوران نقاهت بسیار تاثیر گذار است .

به طور کلی دو روش برای جراحی برداشتن رحم یا هیسترکتومی وجود دارد:

- ۱-جراحی سنتی یا جراحی باز
- ۲-جراحی با استفاده از تکنیک های کمتر تهاجمی مانند: (لاپاراسکوپی)

هیسترکتومی با استفاده از جراحی باز :

-هیسترکتومی باز از طریق ایجاد شکاف روی شکم انجام میشود. این روش بسیار شایع است و بیش از نیمی از کل موارد از این طریق انجام میشود.
- برای انجام جراحی باز برداشتن رحم ، جراح یک شکاف ۱۲ سانتی متر تا ۱۷ سانتی متر در قاعده شکم ایجاد میکند و سپس رحم را از طریق

پس از عمل برداشتن رحم چه انتظاری میتوان

داشت :

در روزهای اول پس از عمل برداشتن رحم ، دردهای لگنی ، شکمی و ناحیه واژینال کاملاً طبیعی است و به منظور تسکین این دردها ، پزشک برای شما مسکن تجویز میکند . علاوه بر این ، خروج مایعات و خون از واژن در چند هفته اول پس از هیستریکتومی طبیعی است .

بیوست فیزیکی از دیگر از عوارض میباشد که برای جلوگیری از آن مصرف مایعات فراوان توصیه میشود .

علاوه بر این ، ممکن است بیمار به طور موقت با مشکل در دفع ادرار خود یا عدم کنترل آن مواجه شود که به مرور زمان برطرف می شود .

علاوه بر این، تغییرات روحی و روانی و افسردگی موقت به دلیل اختلال در تولید هورمون های جنسی پس از عمل جراحی امری طبیعی است .

مراقبت های پس از عمل برداشتن رحم:

عمل به توصیه های زیر به روند بهبودی در چهار الی شش هفته پس از هیستریکتومی کمک بسیاری میکند .

۱- استراحت کنید : سعی کنید تا حد ممکن استراحت کنید و از فعالیت های سنگین پرهیز کنید . در طول دوران نقاهت از رانندگی خود داری کنید .

۲- انجام ورزش سبک : با مشورت پزشک خود تعدادی حرکات ورزشی سبک که برای دوران نقاهت پس از هیستریکتومی طراحی شده اند انجام دهید .

۳- پرهیز از ایستادن طولانی مدت

۴- پرهیز از برداشتن و حمل اجسام سنگین

۵- مصرف مایعات فراوان (برای جلوگیری از بیوست روزانه مقدار زیادی آب و مایعات بنوشید و از سبزیجات و میوه های تازه دارای فیبر استفاده کنید) .

۶- داروهای تجویز شده را به موقع مصرف کنید .

۷- تا اتمام دوران نقاهت و اجازه پزشک از مقاربت جنسی پرهیز کنید .

ایسه روش های تهاجمی و روش های کمتر

تهاجمی برداشتن رحم :

استفاده از روش های کمتر تهاجمی به طور کلی منافعی از جمله ریکاوری و بهبودی سریع تر ، درد کمتر ، کوچک بودن جای زخم ها و شانس کمتر عفونت های مختلف نسبت به برداشتن رحم با استفاده از جراحی باز تهاجمی دارد .

با استفاده از روش کمتر تهاجمی بیمار قادر است در عرض سه الی چهار هفته پس از جراحی به زندگی عادی خود باز گردد که در مقایسه با درمان های تهاجمی که این زمان به چهار الی شش هفته میرسد .

- هزینه جراحی رحم با استفاده از لاپاراسکوپی و روش های کمتر تهاجمی به مراتب کمتر از عمل جراحی باز است . با این حال در همه موارد نمیتوان از روش های کمتر تهاجمی استفاده کرد . وجود زخم های ناشی از جراحی قیل ، چاقی ، اندازه رحم و وضعیت سلامتی بیمار میتواند روی اینکه بیمار کاندید استفاده از روش های کمتر تهاجمی است یا خیر تاثیر گذار باشد . در نهایت انتخاب بهترین روش با توجه به وضعیت بیمار بر عهده پزشک معالج است .

عوارض عمل جراحی برداشتن رحم:

هیستریکتومی نیز مانند سایر جراحی ها ممکن است

ریسک هایی به همراه داشته باشد که عبارتند از :

۱- بی اختیاری ادرار

۲- افتادگی واژن که در آن بخشی از واژن به سمت بیرون حرکت میکند

۳- تداخل مجاری واژن با مجراهای ادرار یا مدفوع

۴- دردهای مزمن

۵- عفونت های ناشی از محل زخم

۶- ایجاد لخته خون

۷- هموراژ و آسیب به اعضاء و بافت های اطراف رحم

بین شکاف ها خارج میکند پس از جراحی شکمی برداشتن رحم ، فرد معمولاً دو الی سه روز در بیمارستان تحت نظر قرار میگیرد .

هیستریکتومی با استفاده از روش های کمتر تهاجمی

(MIP) :

- در مواردی که شرایط عمومی بیمار امکان انجام جراحی باز برداشتن رحم را فراهم نکند و یا نیازی به جراحی باز نباشد، توصیه

پزشکان استفاده از روش های کمتر تهاجمی است که عموماً " عوارض کمتری به همراه دارند . این روش ها عبارتند از :

-هیستریکتومی واژینال (TVH):

- در این روش ، جراح شکافی در واژن ایجاد میکند از طریق این شکاف رحم را خارج می کند . شکاف ایجاد شده پس از جراحی بخیه زده میشود و هیچ جای زخمی روی بدن بیمار باقی نمیگذارد . عوارض این عمل کمتر است و به عنوان بهترین و کم عارضه ترین روش جراحی است .

۲-هیستریکتومی یا برداشتن رحم با لا

پاراسکوپی :

- این جراحی با استفاده از لاپاراسکوپی انجام میشود که در آن با استفاده از یک لوله و یک دوربین چراغ دار ، ابزارهای جراحی از طریق سوراخ های کوچک ایجاد شده در شکم وارد بدن شده و رحم خارج میشود .

۳-هیستریکتومی واژینال با کمک لاپاراسکوپی :

- در این روش، ابزارهای لاپاراسکوپی از طریق شکم وارد بدن بیمار میشود و جراح با استفاده از شکافی که در ناحیه واژینال ایجاد میکند اقدام به برداشتن رحم میکند .